

ความเห็นในการวินิจฉัยคดีส่วนตน
ของ นายสุพจน์ ไข่มุกด์ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยที่ ๓/๒๕๕๔

เรื่องพิจารณาที่ ๓๕/๒๕๕๓

วันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๕๔

ประเด็นวินิจฉัย

พิจารณาคำร้องและเอกสารประกอบ คำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาและเอกสารประกอบแล้ว
ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ผู้ถูกร้องเป็นสมาชิกวุฒิสภาที่มาจากการสรรหา ซึ่งต่อมาประธานวุฒิสภา
ได้แต่งตั้งให้ผู้ถูกร้องเป็นประธานคณะกรรมการที่ปรึกษากฎหมายประธานวุฒิสภาตามคำสั่งวุฒิสภา
ที่ ๒๓/๒๕๕๑ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการที่ปรึกษากฎหมายประธานวุฒิสภา ลงวันที่ ๘ พฤษภาคม
๒๕๕๑ ต่อมาวันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๕๓ ผู้ถูกร้องได้ส่งบันทึกความเห็นทางกฎหมายของคณะกรรมการ
ที่ปรึกษากฎหมายประธานวุฒิสภาเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินไปให้กับ
คุณหญิงจรรุวรรณ เมณฑกา ตามหนังสือที่ร้องขอ โดยบันทึกความเห็นทางกฎหมายดังกล่าว
มีสาระสำคัญว่า คุณหญิงจรรุวรรณ เมณฑกา ยังคงปฏิบัติหน้าที่ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินไปพลางก่อนได้
ตามประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๒๙
ข้อ ๓ วรรคสอง เป็นเหตุให้คุณหญิงจรรุวรรณ เมณฑกา นำบันทึกความเห็นทางกฎหมายดังกล่าว
ไปกล่าวอ้างต่อข้าราชการซึ่งเป็นผู้บริหารในสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเพื่อปฏิบัติหน้าที่ผู้ว่าการ
ตรวจเงินแผ่นดินต่อไป

กรณีจึงมีประเด็นที่ต้องพิจารณาว่า การกระทำของผู้ถูกร้องเป็นกรณีต้องห้ามตามรัฐธรรมนูญ
แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๖๖ ซึ่งมีผลทำให้สมาชิกภาพของสมาชิกวุฒิสภา
ของผู้ถูกร้องสิ้นสุดลงตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๑๙ (๕)
หรือไม่

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๖๖ บัญญัติว่า
“สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภาต้องไม่ใช่สถานะหรือตำแหน่งการเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
หรือสมาชิกวุฒิสภาเข้าไปก้าวกายหรือแทรกแซงเพื่อประโยชน์ของตนเอง ของผู้อื่น หรือของพรรคการเมือง
ไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม ในเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) การปฏิบัติราชการหรือการดำเนินงานในหน้าที่ประจำของข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ กิจการที่รัฐถือหุ้นใหญ่ หรือราชการส่วนท้องถิ่น...”

บทบัญญัติดังกล่าวมีเจตนารมณ์เพื่อป้องกันมิให้สมาชิกวุฒิสภาก้าวกายหรือแทรกแซงการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งเป็นหลักการที่เคยมีอยู่เดิมตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ ที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ได้บัญญัติให้รวมถึงสมาชิกวุฒิสภาเป็นการเพิ่มเติมด้วย โดยได้กำหนดมาตรการห้ามมิให้ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองใช้ตำแหน่งหน้าที่กระทำการเพื่อประโยชน์ของตนเอง หรือของผู้อื่น หรือของพรรคการเมือง ทั้งกรณีการแทรกแซงการปฏิบัติราชการ หรือการบริหารงานบุคคลตามปกติของเจ้าหน้าที่ของรัฐ เพื่อเป็นการป้องกันมิให้มีการใช้อำนาจหน้าที่ไปในทางทุจริตหรือประพฤตินิชอบโดยใช้เจ้าหน้าที่ของรัฐเป็นเครื่องมือในการดำเนินการไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม ทั้งนี้เพราะเหตุว่าการทำหน้าที่ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภาจะต้องเป็นไปด้วยความซื่อสัตย์สุจริต โปร่งใส ตรงไปตรงมา เพื่อให้กลไกในระบบการบริหารงานภาครัฐได้ดำเนินการไปตามหลักเกณฑ์และมาตรฐานของระบบคุณธรรม ป้องกันการถูกก้าวกายหรือแทรกแซงจากฝ่ายการเมืองที่ไม่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้อง เพื่อประโยชน์ของส่วนรวมหรือประโยชน์สาธารณะ และประโยชน์ของประเทศชาติเป็นสำคัญ

พิจารณาแล้วเห็นว่า หนังสือที่ผู้ถูกร้องในฐานะประธานคณะกรรมการที่ปรึกษากฎหมายประธานวุฒิสภา มีถึงผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน (คุณหญิงจรรุวรรณ เมณฑกา) พร้อมส่งบันทึกความเห็นทางกฎหมายของคณะกรรมการที่ปรึกษากฎหมายประธานวุฒิสภา ตามมติที่ประชุมครั้งที่ ๑๘/๒๕๕๓ เมื่อวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๕๓ ซึ่งทำให้คุณหญิงจรรุวรรณ เมณฑกา นำความเห็นของคณะกรรมการที่ปรึกษากฎหมายประธานวุฒิสภาตามหนังสือดังกล่าวไปกล่าวอ้างต่อคณะผู้บริหารของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินต่อไป นั้น เป็นการที่ผู้ถูกร้องในฐานะประธานคณะกรรมการที่ปรึกษากฎหมายประธานวุฒิสภาแจ้งความเห็นทางกฎหมายของคณะกรรมการที่ปรึกษากฎหมายประธานวุฒิสภา ตามหนังสือที่ร้องขอ มิใช่เป็นการให้ความเห็นในฐานะส่วนตัวหรือเป็นคำแนะนำหรือคำสั่งในฐานะสมาชิกวุฒิสภาให้ต้องปฏิบัติตาม อีกทั้งการกระทำดังกล่าวไม่มีผลต่อการปฏิบัติราชการหรือการดำเนินงานในหน้าที่ประจำของข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินโดยตรงอย่างมีนัยสำคัญแต่อย่างใด เนื่องจากการปฏิบัติราชการหรือการดำเนินงานในหน้าที่ประจำของข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้าง ของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

ย่อมเป็นไปตามกรอบของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๔๒
ระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ความเห็นทางกฎหมาย
ของคณะกรรมการที่ปรึกษากฎหมายประธานวุฒิสภาที่มีสาระสำคัญว่า คุณหญิงจาร์วรรณ เมณฑกา
ยังคงปฏิบัติหน้าที่ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินไปพลางก่อนได้ตามประกาศคณะปฏิรูปการปกครอง
ในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๒๙ ข้อ ๓ วรรคสอง ก็มีได้
มีผลผูกพันให้การดำรงตำแหน่งผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินของคุณหญิงจาร์วรรณ เมณฑกา ดำรงอยู่ต่อไป
เนื่องด้วยการจะดำรงตำแหน่งใดต่อไปนั้น จำต้องเป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติไว้โดยชัดแจ้ง การกระทำดังกล่าว
ของผู้ถูกร้องจึงไม่มีผลทำให้ผู้ถูกร้องหรือคุณหญิงจาร์วรรณ เมณฑกา ได้ประโยชน์ไม่ว่าโดยทางตรง
หรือทางอ้อม อีกทั้งไม่ปรากฏว่า ผู้ถูกร้องกระทำการไปเพื่อประโยชน์แก่พรรคการเมืองใด อันอาจเข้าข่าย
เป็นการใช้สถานะหรือตำแหน่งการเป็นสมาชิกวุฒิสภาเข้าไปก้าวก่ายหรือแทรกแซงการปฏิบัติราชการ
หรือการดำเนินงานในหน้าที่ประจำหรือการบรรจุ แต่งตั้ง โยกย้าย โอน เลื่อนตำแหน่ง และเลื่อนเงินเดือน
หรือการให้พ้นจากตำแหน่งของข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน
ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๖๖ แต่อย่างใด

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงวินิจฉัยว่า สมาชิกภาพของสมาชิกวุฒิสภาของนายไพบูลย์
นิติตะวัน ผู้ถูกร้อง ไม่สิ้นสุดลงตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐
มาตรา ๑๑๙ (๕)

นายสุพจน์ ไข่มุกด์

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ